

CRÍTICA LITERÀRIA

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Caputxi

Per poder identificar cada arbust

JAUME LLISTOSELLA I ANTONI SÀNCHEZ-CUXART

Guia il·lustrada per a conèixer els arbust i les lianes
Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona, 2020, 521 pàg.

Ressenyem per als lectors de C.C. la millor guia il·lustrada per conèixer els arbustos i les lianes de Catalunya que, recentment, han preparat de manera molt acurada el professor del Departament de Biologia Vegetal de la Universitat de Barcelona, Jaume Llistosella, i el conservador de l'Herbari del Centre de Documentació de Biodiversitat Vegetal de la Universitat de Barcelona, Antoni Sánchez-Cuxart; ambdós col·laboradors del projecte «Flora Ibérica» coordinat pel Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

Aquesta guia, molt didàctica, conté unes il·lustracions perfectes i vol seguir amb la vella i bella tradició dels *herbaris*, ja que servint-se d'una excel·lent aplicació dels sistemes digitals, els autors ens ofereixen una impecable qualitat fotogràfica dels principals arbustos, lianes, i mates de les nostres comarques.

Les extraordinàries imatges que trobem en aquesta guia il·lustrada, de branques, fulles i, en molts casos, de flors i fruits, ens proporcionen una pista ben segura per poder reconèixer i identificar cada arbust. A guisa d'exemple vegeu la manera pràctica de com distingir la romeguera (*Rubus ulmifolius*) de la gerdera (*Rubus idaeus*); com diferenciar l'espigol dentat (*Lavandula dentata*) del tomaní (*Lavandula stoechas*); o bé com discernir el lligabosc (*Lonicera biflora*) del galleret (*Lonicera etrusca*).

La guia es completa amb les claus il·lustrades per identificar els arbustos i les lianes (vegeu les pàgines 29-95) i amb una relació dels noms científics i populars de les plantes i, sobretot, amb un glossari d'enorme utilitat per als que són poc avesats en l'estudi i descripció de les plantes, especialment a propòsit dels nombrosos arbust d'origen foraster i que avui se solen plantar per ornamentar els nostres carrers, places i jardins, com és el cas de la mahònia del Japó (*Mahonia japonica*, pàg. 118 i pàg. 274), de l'Aucuba o llorer japonès (*aucuba japonica*, pàg. 149 i pàg. 334), de l'Aromer o Mimosa farnesiana (*Acacia farseniana*, pàg. 160 i 356), principalment.

És, doncs, ben meritòria la tasca realitzada pels professors Llistosella i Sánchez-Cuxart per ampliar la guia per conèixer els arbustos i les lianes que havia iniciat Francesc Masclans seixanta anys enrere, ja que la present edició inclou fins a dues-centes seixanta quatre plantes, mentre que l'any 1963 Masclans n'havia inventariat cent vuitanta quatre. Una felicitació als autors per aquesta nova guia que ha d'ajudar a salvaguardar la Terra, tal com ho demanà l'any 2015 el papa Francesc en l'encíclica *Laudato Si*.

RAUXA

Casaldàliga

El bisbe Pere Casaldàliga ha estat enterrat entre els seus. Els seus són aquells que ningú es mirava i pels quals un dia ell va decidir que valia la pena donar la vida. La seva missió va consistir a predicar la Bona Nova de Jesús, batejar i celebrar l'eucaristia tot compartint la pobresa i l'alegria de la comunitat que Déu li havia posat al davant. No va anar a salvar-los, perquè de Salvador només n'hi ha un, ni tampoc a tornar-los rics i a oferir-los totes les comoditats del món contemporani. El que va fer Pere Casaldàliga va ser estimar-los incondicionalment, amb l'amor gratuït de Crist.

El claretí fill de Balsareny no s'amagava del seu compromís polític, i des del començament fins al final va defensar en tot moment les mateixes idees. I tanmateix, amb aquest posicionament no buscava la confrontació ni la polèmica, tan fàcil i alhora tan buida i banal. Si la seva paraula brotava amb força i honestat era perquè estava fortament arrelada en el lliurament total als humils. En el cas de Pere Casaldàliga aquesta donació d'un mateix per amor als altres va anar sempre de debò perquè era neta i cristiana. Les idees per elles mateixes, fins i tot les més nobles, s'acaben diluint si no tenen la fe com a fonament primer. El bisbe dels pobres va posar en pràctica el que s'espera d'un cristià: donar la vida pels amics.

EDUARD BRUFAU

CRÍTICA LITERARIA

FRAY VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Capuchino

Para poder identificar cada arbusto

JAUME LLISTOSELLA y ANTONI SÀNCHEZ-CUXART

Guia il·lustrada per a conèixer els arbust i les lianes

Publicacions i edicions de la Universitat de Barcelona, 2020, 521 pág.

Reseñamos para los lectores de C.C. la mejor guía ilustrada para conocer los arbustos y las lianas de Cataluña que, recientemente, han preparado de forma muy esmerada el profesor del Departamento de Biología Vegetal de la Universidad de Barcelona, Jaume Llistosella, y el conservador del Herbario del Centro de Documentación de la Biodiversidad Vegetal de la Universidad de Barcelona, Antoni Sánchez-Cuxart: ambos colaboradores del proyecto «Flora Ibérica», coordinado por el Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC).

Esta guía, muy didáctica, contiene unas ilustraciones perfectas y quiere proseguir con la vieja —y bella— tradición de los herbarios, porque sirviéndose de una excelente aplicación de los sistemas digitales, los autores nos ofrecen una impecable calidad fotográfica de los principales arbustos, lianas y matas de nuestras comarcas.

Las extraordinarias imágenes que encontramos en esta guía ilustrada, de ramas, hojas y, en muchos casos, de flores y frutos, nos proporcionan una pista bien segura para poder reconocer e identificar a cada arbusto. A guisa de ejemplo véase la manera práctica de distinguir la zarza (*Rubus ulmifolius*) del frambueso (*Rubus idaeus*); como diferenciar la lavanda (*Lavandula dentata*) del cantueso (*Lavandula stoechas*); o bien como discernir la madreselva (*Lonicera biflora*) de la madreselva etrusca (*Lonicera etrusca*).

La guía se completa con las claves ilustradas para identificar los arbustos y las lianas (véase las páginas 29-95) y en una relación con los nombres científicos y populares de las plantas y, sobre todo, con un glosario de enorme utilidad para los que están poco acostumbrados en el estudio y descripción de las plantas, especialmente a propósito de numerosos arbustos de origen extranjero y que hoy se suelen plantar para ornamentar nuestras calles, plazas y jardines, como es el caso de la mahonia de Japón (*Mahonia japonica*, pág. 118 y 274), de la *aucuba* o laurel japonés (*Aucuba japonica*, pág. 149 y 334), y del aroma (*Acacia farnesiana*, pág. 160 y 356), principalmente.

Es, pues, bien meritoria la labor realizada por los profesores Llistosella y Sánchez-Cuxart por ampliar la guía para conocer los arbustos y las lianas que había iniciado Francesc Masclans sesenta años atrás, porque la presente edición incluye hasta doscientas sesenta y cuatro plantas, mientras que en el año 1963 Masclans había inventariado ciento ochenta y cuatro. Una felicitación a los autores por esta nueva guía que tiene que ayudar a salvaguardar la Tierra, tal como lo pidió el año 2015 el papa Francisco en la encíclica *Laudato Si*.

ARREBATO

Casaldàliga

El obispo Pere Casaldàliga ha sido enterrado entre los suyos. Los suyos son aquellos que nadie miraba y por los que un día él decidió que valía la pena dar la vida. Su misión consistió en predicar la Buena Nueva de Jesús, bautizar y celebrar la eucaristía compartiendo la pobreza y la alegría de la comunidad que Dios le había puesto delante. No fue a salvarlos, porque Salvador solo hay uno, y tampoco a volverles ricos y a ofrecerles todas las comodidades del mundo contemporáneo. Lo que hizo Pere Casaldàliga fue amarlos incondicionalmente, con el amor gratuito de Cristo.

El claretiano hijo de Balsareny no se escondía de su compromiso político, y desde el principio hasta el final defendió en todo momento las mismas ideas. Y, sin embargo, con este posicionamiento no buscaba la confrontación ni la polémica, tan fácil y a la vez tan vacía y banal. Si su palabra brotaba con fuerza y honestidad era porque estaba fuertemente arraigada en la entrega total a los humildes. En el caso de Pere Casaldàliga esta donación de uno mismo por amor a los demás fue siempre de verdad porque era netamente cristiana. Las ideas por sí mismas, incluso las más nobles, se acaban diluyendo si no tienen la fe como fundamento primero. El obispo de los pobres puso en práctica lo que se espera de un cristiano: dar la vida por sus amigos.

EDUARD BRUFAU